

SOMALI

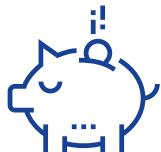
Ku soo dhowow Finland

Warbixin aasaasiya oo la xiriirta ku
noolaanshaha iyo daganaashaha Finland

Usoo guuris Finland? Xageen wax ka billaabaa?

Xali marka hore arrimahan, markii
aad usoo guurto Finland

Guri

Guri raadso. Lagooma diiwaangelin doono sidii qof ku nool Finland, haddii aadan laheyn cinwaan. Guri kiro ah ama guri qeyb aad mulkiilahu degen yahay intaba waxaad ka heleysaa wargeesyada ama baraha internetka. Guri waad ka kireysan kartaa tusaale shaqsi, shirkad ama degmada. Markaad guri heysho waxaa kula gudboon inaad sidoo hesho caymiska guryaha.

Summadda qofka iyo meesha la degenyahay

Tak waaxda diiwaangelinta degmada, markii aad usoo guurto Finland. Waaxda diiwaangelinta ayaa ku siineysa summada kuu gaarka ah, haddii aadan dalban markii hore sharciga. Waaxda diiwaangelinta ayaa xaqijineysa in, lagugu diiwaangelin karo degmadaas. Markii lagu diiwaangeliyo waxaad heli kartaa adeegyada degmada

Shaqo

Iska diiwaangeli xafiiska TE (xafiiska shaqada iyo shaqaaleynta) inaad tahay shaqo doon, haddii aadan heyn shaqo. Xafiiska TE ayaa kaa caawinaya sidaad ku shaqaaloobi laheyd. Sidoo kale si firfircooni leh u raadso adna shaqo oo ka raadso tusaale, baraha internetka iyo wargeesyada. Sidoo kale toos waxaad ula xiriirtaa shaqo bixiyaasha.

Teleefonka iyo internetka

Sameyo taleefonka gacanta oo gaarka ah. Wuxaad heleysaa khad teleefon Finnish ah, markaad Finland ka gadato khad. Teleefonka prepaidka waxaad ka heli kartaa tabokaayada (R-kioski), internetka ama goobaha ganacsii ee shirkadaha teleefonada. Arrimo badana waad ku xalisan kartaa Finland internetka

Akoon bangi

Furo akoonbanki. Gudaha Finland Mashaarka iyo kaalmooyinka Hay'ada Adeega Bulshadda Kela waxaa lagu shubaa oo keliya akoon banki. Wuxaad u baahan tahay aqoonsi teesaro ama baasaboor si aad u farato akoon banki.

Luuqadaha finnishka iyo iswiidhiska

Codso koorsooyinka luuqadaha finnishka iyo iswiidhiska. Haddii aadan aqoon luuqada. Waxaa suurogal ah inaad saf sugitaan ah u gasho koorso. Wuxaad ka sii baran kartaa luuqada Finnishka iyo Iswiidhishka internetka. Haddii aad tahay macmiil ka tirsan xafiiska shaqada iyo shaqaaleynta, wuxaad markaa ka heli kartaa xafiiska TE koro luuqada Finnishka ama Iswiidhish ah.

Daryeelka arrimaha bulshada iyo caafimaadka

Ka xaqiisoo Kela inaad kamid tahay bulshada caymisan ee Finland. Muhiimadu waxay tahay in, qofka ka midka ah bulshada caymisan ee Finland, kuwaasoo si rasmi ah u degan Finland. Ay inta badan ka tirsan yihii bulshada ku caymisan Finland ilaa maalintey u soo guureen. Waad ka mid ahaan kartaa xitaa haddaad ka shaqeyso Finland. Shaqadu waa iney noqotaa ugu yaraan muddo 4 billood qaadaneysa (18 saacadood todobaadki) Mashaarkuna waa inuu ahaadaa mid waafaqsan heshiiska shaqo. Haddii aad hesho go'aan ogolaansho, waxaa laguu soo dirayaan kaarka caafimaadka (Kela-kortti) waa kaarka cayminta caafimaadka. Sidoo kale ka codso Kela iney kuu xaqiijiso inaad xaq u leedahay daryeel caafimaad guddaha wadanka iyo dibadiisaba.

Kaarka canshuurta

Ka soo qaado xafiiska canshuurta kaarka canshuurta. Horey u qaado aqoonsi, markii aad doonaneyso kaarka canshuurta. Waad doonan kartaa kaarka canshuurta, markii aad ogtahay caddada mashaarkaaga ama daqliga kusoo galaya. Sidoo kale waad ka xareysan kartaa codsiga kaarka canshuurta internetka ama teleefonka.

Ma u baahan tahay sharci deganaansho?

Muwaadaniinta Waqooyiga Yurub
Muwaadaniinta Waqooyiga Yurub waxay xaq u leeyihii deganaansho oo kana shaqeystaan Finland. Samee wargelin inaad soo guurtey muddo isbuuca maalintaad soo guurtey iyo in aad shaqsyan isaga diiwaangeliso waaxda diiwaangelinta degmada aad dagan tahay

Muwaadaniinta Midowga iyo nawaaxiga dhaqaalahaa Yurub (EU- ja ETA) ama Switzerland

Uma baahnid sharci deganaansho ah haddii, aad tahay muwaadin Midowga iyo nawaaxiga Yurub ama Switzerland. Haddii aad joogeyso Finland muddo ka badan (3) billood, iska diiwaangeli deganaanshaaga waaxda socdaalka ee Finland 3 billod kadib maalintaad usoo guurtey wadanka kadibna shaqsyan isaga diiwaangeli waaxda diiwaangelinta degmadaada.

Muwaadiniinta aan aheyn Midowga iyo nawaaxiga dhaqaalahaa Yurub waqooyi (EU- ja ETA)

Waxaad u baahan tahay sharci degenaansho, haddii aad u imaaneysa inaad joogto Finland muddo ka badan saddex (3) billood. Ka soo dalbo sharciga degenaanshaha wadanka aad ka soo baxeysa safaarada Finland ee ku taal ama hoggaanka socdaalka ee Finland. Codso sharciga degenaansha ugu horeeya intaadan imaan Finland. Waad ka buuxsan kartaa codsiga sharciga boga shabakada Enter Finland.

Dib usoo guurayaasha

Dib usoo guurayaasha wey heli karaan sharci, markii sinjigaagu ahaa Finnish ama aad xidhiidh dhow la leedahat Finland.

Wax badan ka akhri:

Adeega Socdaalka Finland
www.migri.fi

Adeega Onlaynka ah ee Adeega Socdaalka Finland, oggolaanshaha degenaanshaha
www.enterfinland.fi

Xafiisyada Diiwaangelinta maxaliga ah
www.maistraatti.fi

Xageen ka helaa kaalmo laqabsiga wadanka, si aan u helo shaqo iyo barashada luuqada?

U fududeynta laqabsiga wadanka waxaa loola jeedaa iney kuu sahlanaanto ku noolashaha Finland kana hesho aqoon iyo xog bulshada iyo wadanka Finland. Finland waxay leedahay adeegyo kala duwan, kuwaasoo kuu sahlaya laqabsiga wadanka, inaad hesho shaqo iyo inaad barato luuqada. Waana muhiim in adiga iskaana aad u hormariso laqabsigaaga siiba.

Xafiiska TE (Xafiiska shaqada iyo shaqaaleynnta) ama degmada ayaa kuu sameynyeysa qiimeyn iyo qorshe lagu qiimeynayo, tusaale, aqontaada waxbarasho, qibradaada shaqo iyo afafka aad taqaano. Haddii aad u baahan tahay kaalmo u fududeynta laqabsiga, waxaa laguu sameynayaa qorshe u fududeynta laqabsiga wadanka. Qorshahaasna waa inla sameeyo ugu danbeyn saaddex (3) sano kadib, markii aad heshey sharcigii ugu horeeyey ama sharciga degenaanshahaaga la diiwaan geliyey.

Xafiiska TE ama degmada ayaa kuu gudbinaysa haddii aad u baahan tahay waxbarashada u fududeynta laqabsiga. Waxbarashaduna waxaa ka mida barashada luuqada finnishka iyo iswiidhishka, arrimaha bulshada Finland, ogaanshaha dhaqanka iyo shaqada. Waxaa intaa dheer in waxbarashada la baranayo maadooyin iyo tababar shaqo.

Xafiiska TE, Kela ama degmada ayaa xaqiijineysa xaquuqda kaalmada shaqo laawaha ama kaalmada dhaqaale nololeed xiliga u fududeynta laqabsiga wadanka

Wax badan ka akhri:

Adeegyada xafiiska Shaqada iyo Horumarinta dhaqaalahaa (TE xafiiska)
www.te-palvelut.fi

Ka hubi sidoo kale adeegyada ay bixiso degmadaada maxaliga ahi

Barashada luuqadaha
www.kotisuomessa.fi
www.finnishcourses.fi

Haddaad xanuunsato?

Waxaad isticmaali kartaa adeega daryeelka caafimaadka dadweynaha, haddii deegaankaagu yahay Finland. Waxaa intaa dheer goobo badan oo shaqo waxay leeyihiin daryeelka caafimaadka shaqaalaha. Haddii aadan deegaanku aheyn Finland, Kela ayaa kuu xaqijineysa xaquuqdaada adeega caafimaadka dadweynaha. Haddaadan xaq u laheyna, waxaad ballan ka qabsan kartaa xarumaha caafimaad ee sida gaarka loo leeyahay.

Haddii aad si rasmi ah u degen tahay Finlad, waxaad ka mid tahay cayminta caafimaad ee caadiga iyo inaad hesho in laguu magdhabo kharashka adeega caafimaadka xarunta dhakhtarka gaarka loo leeyahay. Magdhow waa lagu heli karaa kharashka daryeelka caafimaad ee wadanka debadiisa. Sidoo kale waad ka dalban kartaa Kela kaarka caafimaad ee yurubiyanka

Dhibaatada dhimirka waxaad kaalmo kaga dalban kartaa xarunta caafimaad eed ka tirsan tahay

Haddii aad gargaar degdeg u baahan tahay, waxaad la xiriirtaa heegganka rugta caafimaad ee kugu dhow ama isbitaalka.

Wax badan ka akhri:

Kela

www.kela.fi

Daryeelka dhimirka

www.mielenterveysseura.fi

Adeega masiiboyinka ajaanibta

Teleefon (09) 4135 0501

Xaalad gargaar degdeg

Lambarka gargaarka degdega waa 112 wac haddii ay jiraan xaalad gargaar degdeg u baahan, markii halis nafeed, caafimaad, hantidaada oo qatar ku sugar. Haddii loo baahdo, xarunta gargaarka waxaad heleysaa turjubaan kaa caawiyo luuqada

Wax badan ka akhri:

Warbixin asaasiya Finland
www.lifeinfinland.fi

Infopankki – Suomi luuqadaada
www.infopankki.fi

Deegaan
www.asuminen.fi

Xafiisyada diiwaangelinta maxaliga ah
www.maistraatti.fi

Adeega socdaalka Finland
www.migri.fi

Kela
www.kela.fi

Maamulka Canshuurta
www.vero.fi

Adeega shaqada iyo shaqaalaha
www.te-palvelut.fi

Barashada luuqada
www.kotisuomessa.fi
www.finnishcourses.fi

Wasaaradda arrimaha dibada
www.formin.fi

Wax ka barashada Finland
www.studyinfinland.fi

Adeega dadweynaha
www.suomi.fi

Talosiinta shacabka
www.kansalaisneuvonta.fi
Teleefon 029 5000

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Kotouttaminen.fi
Integration.fi

Infopankki.fi

Warbixin asaasiya oo la xiriirta Finland u fududeynta laqabsiga wadanka waa adeeg ay
xafiiska shaqada iyo shaqaaleynta ka iibsadeen xarunta tacliinta, taasoo
wadashaqeeyn la leh Infopankki. Daabacada 1/2018